

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD – 4111-03-03/2013

K/13/007/LGD

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

K/13/007/LGD – Realizacja wniosków pokontrolnych NIK sformułowanych w wyniku kontroli nr P/11/073 pt. „Organizacja i finansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli”.

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku.

Kontroler

Agnieszka Solecka, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 86505 z 21 sierpnia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka
kontrolowana

Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku (dalej: „Centrum”).

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Renata Ropela, Dyrektor Centrum.

(dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ sposób realizacji przez Centrum wniosków pokontrolnych sformułowanych przez NIK w wyniku kontroli nr P/11/073 pn. „Organizacja i finansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli” oraz rzetelność i terminowość informacji o stanie realizacji tych wniosków.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia zrealizowanie wszystkich wniosków sformułowanych przez NIK oraz terminowe i rzetelne udzielenie informacji o stanie realizacji wniosków pokontrolnych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Odpowiedź na wystąpienie pokontrolne dotyczące kontroli nr P/11/073

Opis stanu
faktycznego

W okresie od 15 do 30 grudnia 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła w Centrum kontrolę organizacji i finansowania kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli.

W związku z ww. kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 9 stycznia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli przekazała Dyrektorowi wystąpienie pokontrolne².

Wystąpienie, które wpłynęło do Centrum 24 stycznia 2012 r., zawierało następujące wnioski w sprawie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości:

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² W dniu 20 stycznia 2012 r.; znak: LGD-4101-024-01/2012., P/11/073

- 1) poinformowanie o przystąpieniu do pełnego wykorzystania obowiązkowych zadań publicznych;
- 2) sporządzanie sprawozdań w sposób pozwalający na ich wykorzystanie jako informacji zarządczej dla potrzeb oceny i usprawnienia działalności Centrum;
- 3) uregulowanie zasad związanych ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego wobec nauczycieli- doradców merytorycznych;
- 4) sporządzanie opinii dla nadzorowanych doradców metodycznych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

(dowód: akta kontroli str. 5-10)

Dyrektor poinformowała NIK o sposobach wykonania wniosków, które polegały na:

- 1) przystąpieniu do pełnego wykonywania obowiązkowych zadań publicznych, stosownie do § 15 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli³, zwanego dalej „rozporządzenia w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli”. Plan pracy Centrum na rok 2012 objął wszystkie zadania publicznych placówek doskonalenia prowadzonych przez samorząd, ze szczególnym uwzględnieniem wskazanych przez kontrolę niedociągnięć i braków;
- 2) sporządzaniu sprawozdań z realizacji planu pracy oraz zadań statutowych Centrum w sposób pozwalający na ich wykorzystanie jako informacji zarządczej dla potrzeb oceny i usprawnienia pracy Centrum;
- 3) uregulowaniu zasad związanych ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego wobec nauczycieli-doradców metodycznych, który sprawuje wicedyrektor Centrum we współpracy z nauczycielami-konsultantami, zgodnie ze specjalnościami/zajęciami edukacyjnymi, w zakresie których organ prowadzący powierzył nauczycielom zadania doradcy metodycznego. Plan nadzoru pedagogicznego nad realizacją zadań przez nauczycieli-doradców metodycznych stanowi integralną część Planu nadzoru pedagogicznego na rok szkolnych 2011/2012 Centrum;
- 4) sporządzaniu opinii dla nadzorowanych nauczycieli-doradców metodycznych, stosownie do § 23 ust. 1 rozporządzenia w sprawie placówek doskonalenia zawodowego nauczycieli. Do sporządzania opinii wyznaczeni zostali nauczyciele-konsultanci zgodnie ze specjalnością zajęć edukacyjnych nauczycieli.

(dowód: akta kontroli str. 11-13)

Pismo z powyższą informacją wysłane zostało do Delegatury NIK w Gdańsku w dniu 6 lutego 2012 r., tj. w terminie określonym w wystąpieniu pokontrolnym.

(dowód: akta kontroli str. 12)

Przekazane NIK informacje były zgodne ze stanem faktycznym. Ustalenia dotyczące sposobu wykonania wniosków opisano w pkt 2 części III niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 14)

W działalności Centrum w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

³ Dz. U. Nr 200 poz. 1537 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁴ rzetelność i terminowość udzielenia przez Dyrektora Centrum odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne przekazane w wyniku kontroli nr P/11/073.

2. Wykonanie wniosków pokontrolnych

2.1. Wniosek pokontrolny o poinformowanie o przystąpieniu do pełnego wykonywania obowiązkowych zadań publicznych

Opis stanu faktycznego

Wniosek został zrealizowany.

Centrum przystąpiło do wykonywania obowiązkowych zadań publicznych wynikających z § 15 pkt. 1- 4 i 9 rozporządzenia w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (w brzmieniu obowiązującym do 30 października 2012 r.) Centrum realizowało te zadania poprzez poniższe opisane działania:

- 1) opracowanie i przeprowadzenie badania on-line potrzeb doskonalenia kadry oświatowej województwa pomorskiego, wyniki badania przedstawiono na spotkaniu przedstawicieli Kuratorium Oświaty w Gdańsku, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku oraz Centrum, w sprawie wypracowania priorytetów doskonalenia zawodowego nauczycieli. Na podstawie wyników badania potrzeb opracowano ofertę szkoleniową Centrum na rok szkolny 2012/2013. Priorytety nie zostały określone, a zmiana przepisów uchyliła obowiązek ich sporządzenia;
- 2) opracowanie i przeprowadzenie ankiety dotyczącej potrzeb doskonalenia warsztatu pracy doradcy metodycznego, przygotowanie we współpracy z organami sprawującymi nadzór pedagogiczny programów doskonalenia zawodowego nauczycieli-doradców metodycznych zostało zaplanowane na spotkania, mające się odbyć po wypracowaniu priorytetów doskonalenia zawodowego nauczycieli co jednak nie nastąpiło;
- 3) opracowanie „Wojewódzkiego planu wsparcia dyrektorów szkół/placówek w zakresie zarządzania oświatą” oraz „Program doskonalenia zawodowego w zakresie zarządzania oświatą dla pracowników urzędu organu prowadzącego szkołę/placówkę i pracowników urzędu organu sprawującego nadzór pedagogiczny”;
- 4) określenie zawodów unikatowych dla województwa pomorskiego, przeprowadzenie diagnozy potrzeb doradztwa metodycznego dla nauczycieli, szkolenia rad pedagogicznych oraz warsztaty dla nauczycieli przedmiotów zawodowych w zakresie wdrażania reformy kształcenia zawodowego, określenie stanu edukacji kaszubskiej oraz edukacji mniejszości narodowych i etnicznych, zebrano informacje dotyczące nauczania języka ukraińskiego w szkołach województwa pomorskiego oraz uczniów pochodzenia romskiego z poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- 5) opracowanie Programu Partnerstwa (Samorząd Województwa Pomorskiego z Powiatami i Gminami) – propozycji wsparcia dla jednostek samorządu terytorialnego uczestniczących w projekcie Ośrodka Rozwoju Edukacji „Programy kompleksowego wspomaganie szkół oraz przedszkoli, poporządkowane potrzebom tych podmiotów w obszarach wymagających szczególnego wsparcia”, finansowanego w ramach POKL 2007-2013, Priorytet

⁴ Podobnie jak przy ocenie ogólnej, Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III „Wysoka jakość systemu oświaty” Działanie 3.5 „kompleksowe wspomaganie rozwoju szkół”; współpraca z Wójtem Gminy Smętowo Graniczne w celu podniesienia wyników nauczania w szkołach w tej gminie; dokonanie pilotażowo analizy efektywności kształcenia z uwzględnieniem parametrów statystycznych wyników egzaminów zewnętrznych.

(dowód: akta kontroli str. 28-107, 189-216, 244-270, 351-391)

W związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 października 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli⁵, (dalej „rozporządzenie zmieniające”), w wyniku którego nastąpiła m.in. zmiana przepisów § 15 i 16 rozporządzenia MEN z 2009 r., Centrum realizowało od 31 października 2012 r. następujące zadania:

- 1) w zakresie kierunków polityki oświatowej⁶: spotkania informacyjne dla rodziców dzieci sześciolletnich, szkolenia dla dyrektorów w zakresie umiejętności diagnozowania problemów wychowawczych, przeciwdziałania agresji i przemocy, przeciwdziałania uzależnieniom, promowania bezpieczeństwa w sieci, doskonalenia umiejętności metodycznych nauczycieli związanych z realizacją nowej podstawy programowej, kształtowanie oferty edukacyjnej szkoły w kontekście potrzeb rynku pracy;
- 2) szkolenia dyrektorów w zakresie tematyki ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej, roli zespołów zadaniowych w procesie ewaluacji, organizacji pracy szkoły, budowania szerokiej oferty edukacyjnej szkoły, szkolenia nauczycieli do pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, oceniania wiedzy i umiejętności uczniów, metod pracy ukierunkowanych na rozwój ucznia;
- 3) cykl warsztatów dotyczących realizacji przedmiotów uzupełniających na IV etapie nauczania, szkolenia z zakresu pracy z uczniem 6-letnim, konferencje wojewódzką dotyczącą kształcenia w zawodach oraz przygotowania do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, artykułu zamieszczone w „Edukacji Pomorskiej” dotyczące realizacji podstawy programowej;
- 4) szkolenia rad pedagogicznych w zakresie rozpoznawania, rozwijania zdolności uczniów, rozwijania ich kreatywności oraz warsztaty dotyczące tworzenia narzędzi diagnozujących osiągnięcia ucznia, indywidualizacji procesu nauczania, a także artykuły w „Edukacji Pomorskiej”;
- 5) szkolenia rad pedagogicznych i warsztatów w zakresie praktycznego wykorzystania wyników sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych do planowania pracy, opracowanie „analizy wyników i efektywności kształcenia ogólnego w liceach i technikach”;
- 6) szkolenie dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek dotyczących roli zespołów nauczycielskich w pracy szkoły, cykl seminariów dla nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej dotyczące efektywnej pracy z sześciolatkami w przedszkolu i szkole.

(dowód: akta kontroli str.108-144)

Realizując zadania wynikające z § 15 ust. 2 rozporządzenia w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli Centrum zorganizowało również: szkolenia dla dyrektorów w zakresie prawa wewnątrzszkolnego, roli zespołów nauczycielskich i ewaluacji

⁵ Dz. U. z 2012 r. poz. 1196

⁶ Minister Edukacji Narodowej określił⁶ następujące podstawowe kierunki polityki oświatowej w roku szkolnym 2012/2013:

- wspieranie rozwoju dziecka młodszego, w tym obniżenie wieku szkolnego do 6 lat,
- wzmocnienie bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych,
- podniesienie jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych.

wewnętrznej w rozwoju szkoły, konferencje dotyczące przywództwa edukacyjnego, autonomii szkół, kształcenia zawodowego, profilaktyki i kształcenia specjalnego, a także udostępniło artykuły dotyczące dyrektora-lidera edukacyjnego, odpowiedzialności nauczyciela i zarządzania.

(dowód: akta kontroli str. 108-144)

Centrum realizowało zadania wynikające z § 15 ust. 3 rozporządzenia w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli poprzez:

- organizację trzech edycji kursu „Jak uczyć historii i kultury kaszubskiej” oraz organizację wspólnie z Uniwersytetem Gdańskim egzaminu z języka kaszubskiego dla nauczycieli;
- współpracę z Komisją Sejmową Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz z Komisją Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych;
- organizację w ramach XI Bałtyckiego Festiwalu nauki konferencji wojewódzkiej „Dwujęzyczność i wielojęzyczność bogactwem narodu”;
- opracowanie koncepcji doradztwa zawodowego dla nauczycieli, w tym nauczycieli zawodów unikatowych;
- współpracę ze Zrzeszeniem Kaszubsko-Pomorskim;
- wydawanie periodyku Edukacja Pomorska i informatora Centrum na temat szkoleń.

(dowód: akta kontroli str. 108-144, 217-243)

W działalności Centrum w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Wniosek pokontrolny o sporządzanie sprawozdań w sposób pozwalający na ich wykorzystanie jako informacji zarządczej dla potrzeb oceny i usprawnienia działania Centrum

Opis stanu faktycznego

Wniosek został zrealizowany.

Sprawozdania z realizacji planu pracy za 2012 r. oraz za I półrocze 2013 r. zostały opracowane w sposób umożliwiający ocenę stopnia realizacji wykonania zadań obowiązkowych, określonych w § 15 rozporządzenia w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli. W sprawozdaniach tych wykonanie każdego zadania publicznego wynikającego z przepisów opisano w odrębnym punkcie.

(dowód: akta kontroli str. 60 -107, 125 -144)

W działalności Centrum w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Wniosek pokontrolny o uregulowanie zasad związanych ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego wobec nauczycieli-doradców metodycznych

Opis stanu faktycznego

Wniosek został zrealizowany.

Do zakresu obowiązków⁷ Wicedyrektora Centrum zostało wpisane zadanie: sprawowania nadzoru pedagogicznego nad realizacją zadań nauczycieli-doradców metodycznych, wynikające z § 23 ust. 8 rozporządzenia w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli.

Do zakresu obowiązków nauczycieli-konsultantów należy m.in.:

⁷ z dnia 7 marca 2012 r.

- opieka merytoryczna oraz ścisła współpraca z nauczycielami-doradcami metodycznymi, a w szczególności gromadzenia i przekazywanie informacji pedagogicznej, analiza potrzeb oraz opracowywanie form doskonalących skierowanych do nauczycieli-doradców metodycznych oraz pracowników oświaty jednostek samorządu terytorialnego, przygotowanie oraz wspólna realizacja zadań (form doskonalących, seminariów, konferencji) dla ogółu nauczycieli danego przedmiotu lub problemu;
- wydawanie opinii o pracy nauczyciela-doradcy metodycznego na wniosek Dyrektora;
- projektowanie wspólnie z nauczycielem doradcą metodycznym jego pracy, monitorowanie jego aktywności na rzecz nauczycieli ze swojego rejonu oraz analizowanie efektów.

(dowód: akta kontroli str.157-158,271-350)

W 2012 r. Centrum w ramach współpracy z organami prowadzącymi szkoły i placówki w zakresie doradztwa metodycznego dla nauczycieli, pełniło nadzór pedagogiczny nad realizacją zadań przez nauczycieli-doradców metodycznych poprzez:

- opracowanie i przeprowadzenie badań on-line potrzeb doskonalenia kadry oświatowej województwa pomorskiego, wyniki badań przedstawiono na spotkaniu przedstawicieli Kuratorium Oświaty w Gdańsku, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego;
- na podstawie wyników badań opracowano ofertę szkoleniową Centrum na rok szkolny 2012/2013;
- zaplanowano sporządzenie, we współpracy z Kuratorem Oświaty: priorytetów doskonalenia zawodowego nauczycieli w województwie i programów doskonalenia zawodowego nauczycieli-doradców metodycznych, jednak w związku z nowelizacją od 31 października 2012 r. rozporządzenia w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli, na skutek której zdjęto z Centrum obowiązek opracowywania ww. priorytetów i programów nie wypracowano;
- spotkanie z nauczycielami-doradcami metodycznymi w zakresie m.in. szkolenia z prawa oświatowego;
- nadzór nad realizacją indywidualnych planów pracy sporządzonych przez nauczycieli doradców metodycznych.

(dowód: akta kontroli str.145-188)

W działalności Centrum w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.4. Wniosek pokontrolny o sporządzanie opinii dla nadzorowanych doradców metodycznych, zgodnie z obowiązującymi przepisami

Opis stanu faktycznego

Wniosek został zrealizowany.

W okresie objętym kontrolą Centrum nadzorowało sześciu doradców metodycznych na podstawie § 23 rozporządzenia w sprawie placówek doskonalenia zawodowego nauczycieli. Centrum wydało cztery opinie dla nadzorowanych doradców metodycznych: w tym dwie dotyczące przedłużenia na kolejne lata powierzenia zadań doradcy metodycznego, dwie opinie w sprawie powierzenia zadań doradcy metodycznego. W dwóch przypadkach jednostki samorządu terytorialnego nie wystąpiły z wnioskiem do Centrum o wyrażanie opinii.

(dowód: akta kontroli str.15-27)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sposób wykonania wniosków pokontrolnych sformułowanych przez NIK w wyniku kontroli nr P/11/073.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK⁸ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Gdańsk, dnia 17 października 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Kontroler
Agnieszka Solecka
Starszy inspektor k.p.

.....
podpis

.....
podpis

⁸ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.)